

We hebben de eerste graaf-sessie negen plastic tassen gevuld, uit iedere 15 cm maken we een kloostermop: verticaal onderzoek van het grensgebied tussen zoet en zout. Het profiel dat we aansnijden maakt duidelijk dat we niet in 'maagdelijke' grond graven. Er is hier de eerste meter meer sprake van culturele gelaagdheid dan van natuurlijke opeenvolging van sedimenten.

Opeenvolgend herkennen we de huidige zode van de weide, dan op 30 cm diepte de grens met de volgende zode van het voorafgaande weiland. Martien heeft het land een tiental jaar geleden op laten hogen met grond die vrijkwam bij aanleg van een natuurvriendelijke oever. Dieper vinden we schelpjes in de klei en denken dat we in de natuurlijke sedimenten zijn aangekomen, maar op bijna 100 cm weer een bouwvoor. Martien is verbaasd, en haalt verhalen op over perceelsnamen, om te concluderen dat dit stuk dan toch moet zijn wat ooit het Zeilweitje heeft geheten. "Vaak was het land daar zo nat dat je er kon zeilen!" Bij de herstelwerkzaamheden na de ramp is die weide opgehoogd.

Daaronder toch dan de natuurlijke sedimenten. Op 1.20 m diepte krijgen we een gevarieerde bodem over de lengte van de kuil verlopend van zwart humushoudend naar groene klei, tot geelgrijs zanderige klei.

Ook al is er voor 'onze' kuil vooral sprake van een culturele gelaagdheid, de vraag blijft of hier ook sprake is van een natuurlijke grens tussen zout en zoet. We graven nog drie kloostermoppen dieper, zodat we er twaalf hebben die beeld kunnen geven van de 'diepgang' van één plek.

Bram Verkruijse ziet later de foto's en denkt hardop aan een smal getijdengeultje: een begroeide oever, met daarnaast het stillere, minder stromende water waar de kleine, lichte kleideeltjes kunnen sedimenteren, en ernaast het geultje met wat sneller stromend water waarin vooral zwaarder zand de bodem bereikt. Fascinerend aanschouwelijk onderwijs zo'n kuil graven.

"Als je de klei tot een bal kunt kneden met één hand, dan mag je niet met de trekker het land op". Al weer een paar maanden geleden heeft Anne met Martien Moermond gesproken over grond. Martien Moermond is boer in Noordwelle en houdt van woorden. Hij kiest ze zorgvuldig als hij over grond praat. Een woord als derringe zegt vooral dat het op dat moment te nat is, maar kwaai grond vertelt precies hoe geschikt of moeilijk de grond is voor de bewerkingen die noodzakelijk zijn voor het bedrijf. Een ander woord is spierklei; prima klei, maar klei die niet van je spa af wil, hoe scherp en glad die ook is. Martien staat naast ons terwijl we een smal diep gat graven op zijn land, op 1.20m diepte blijft de klei plakken, we zweten en de spieren branden. duidelijk geval van spierklei.

